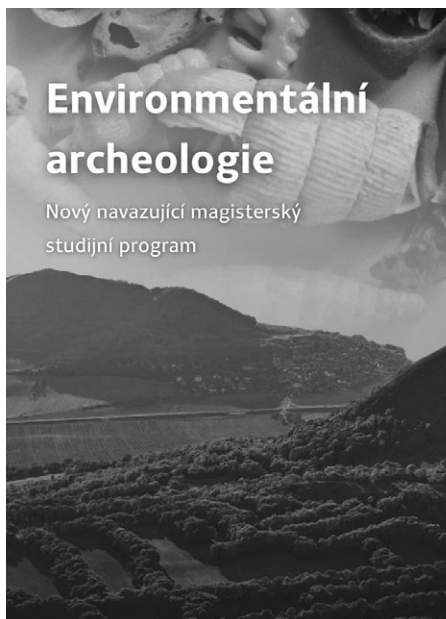

Když se přírodní vědy potkají s archeologií – přijďte studovat nový magisterský program

Archeologie dnes dávno není jen vědou o minulosti lidských společností a artefaktech. Stále více se proměňuje v obor, který zkoumá dlouhodobé vztahy člověka a prostředí: jak lidé reagovali na změny přírodních podmínek a jak jejich činnost formovala svět, ve kterém dodnes žijeme. Právě na tomto propojení stojí nový navazující magisterský program Environmentální archeologie, společný (joint degree) studijní program Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a Filozofické fakulty Univerzity Konstantína Filozofa v Nitře.

Environmentální archeologie propojuje archeologii s přírodními vědami. Minulost zde není rekonstruována jen z nálezů keramiky, hrobové výbavy a pozůstatků dávné architektury, ale také z pylových zrn, uhlíků po dávných požárech, kostí zvířat nebo zbytků semen a plodů. Paleoekologie sleduje vývoj dávné krajiny a klimatu, archeobotanika a archeozoologie zkoumají vztahy člověka k rostlinám nebo zvířatům a archeologie jim dává kulturní a historický kontext. Smyslem programu je naučit studenty všechny tyto přístupy skutečně propojovat. Environmentální archeologie navíc umožňuje vidět současný svět v dlouhé časové perspektivě. Právě v tom spočívá její mimořádná aktuálnost.

Studium probíhá ve dvou zemích – dva semestry v Českých Budějovicích a dva na Slovensku v Nitře. V Českých Budějovicích se studenti zaměří hlavně na laboratorní analýzy a environmentální metody, v Nitře získají vhled do archeologie i zkušenosti s terénním výzkumem. Výuka tak propojuje teoretické poznatky, práci

v terénu nebo laboratorní analýzu a rozvíjí schopnost interpretace výsledků jako celku.

Velkou předností programu je přímé zapojení do aktuálního výzkumu. Studenti se mohou zapojit např. do studia pravěkých požárů a proměn krajiny ve střední Evropě, výzkumu pravěkého zemědělství, analýz dokladů dávné pastvy v lesích i odhalování stravovacích zvyklostí na Pražském hradě. Projekty občas sahají mimo Evropu – např. do Senegalu, kde výzkum sleduje vztahy mezi lidmi, krajinou a tradičními způsoby hospodaření.

Absolventi najdou uplatnění v akademickém výzkumu, ochraně přírodního

i kulturního dědictví, v muzeích, památkové péči, záchranné archeologii i v projektech zaměřených na environmentální a kulturní udržitelnost.

Praktické informace o studijním programu

- Délka studia: dva roky (čtyři semestry)
- Forma studia: prezenční
- Jazyk výuky: čeština a slovenština
- Studium probíhá: dva semestry na Přírodovědecké fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a dva semestry na Filozofické fakultě Univerzity Konstantína Filozofa v Nitře
- Termín podání přihlášek: do 9. srpna 2026
- Termín přijímací zkoušky: 18. srpna 2026
- Možnost podpory mobility: Erasmus+
- Garant programu a kontakt: doc. Mgr. Petr Pokorný, Ph.D.; ppokorny00@prf.jcu.cz
- Webová stránka programu: www.prf.jcu.cz/cz/?id=3099

1 Studenti při proplavování vzorků zeminy v centru evropského archeologického výzkumu ve francouzském Bibracte. Tak se kromě drobných artefaktů získávají nenápadné zbytky rostlin a živočichů, které pomáhají rekonstruovat podobu dávné krajiny i života minulých společností.

Foto A. Mailler

2 Z vrstev nalezených pod podlahou Vladislavského sálu na Pražském hradě a následně datovaných do 16.–17. století byl získán bohatý soubor zbytků rostlin i zvířat. Rostlinné pozůstatky dokládají první exotické plodiny z Ameriky, které se objevily na habsburském dvoře. Mezi zajímavé nálezy patří třeba vanilka nebo tykev.

V renesanční Praze se prokazatelně sbíhaly obchodní trasy z celého světa.

Foto J. Irmišová

